

SPRAWOZDANIE KIEROWNIKA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W TRZEBIECHOWIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA ZA ROK 2018

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn.zm.) przedstawiam sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiechowie za rok 2018.

1. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania, określone w następujących aktach prawnych:

- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy prawo energetyczne,
- rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”
- innych ustaw i programów.

2. Struktura zatrudnienia w GOPS Trzebiechów na dzień 31 grudnia 2018:

- kierownik
- pracownicy socjalni (3)
- samodzielna księgowa
- pomoc administracyjna
- opiekunka środowiskowa
- asystent rodziny (umowa zlecenie)

Struktura zatrudnienia w stosunku do roku 2017 nie uległa zmianie.

3. Struktura wydatków w roku 2018

Wydatki na zadania zleczone:

- składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz zasiłki dla opiekuna – **72 467,62 zł**;
- składka zdrowotna za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz zasiłki dla opiekuna – **16 328,75 zł**.

- świadczenia rodzinne i opiekuńcze – **1 400 338,51 zł** (w tym **48 958,51 zł** na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy, tj. w trybie „złotówka za złotówkę”).
- wydatki na jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł – **4000 zł** (1 świadczenie)
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego – **108 200 zł**,
- zasiłki dla opiekuna - **32 200 zł**,
- koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego **46 554 zł** (pokryte z budżetu państwa – 3% dotacji),
- świadczenia wychowawcze („program Rodzina 500plus”) – **2 306 601 zł**.
- koszty obsługi świadczeń wychowawczych – **35 740 zł** (pokryte z budżetu państwa – 1,5% dotacji),
- dodatki energetyczne – **695 zł**,
- świadczenia „dobry start” – **134 540 zł** (w tym **4340 zł** kosztów obsługi),
- Karta Dużej Rodziny – **111,00 zł** (koszty obsługi).

Wydatki na zadania własne i własne/zlecone:

- program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – łączny koszt programu **68 000 zł** (17 000 zł środki własne, 51 000 zł dotacja z budżetu wojewody).
- usługi opiekuńcze – **42 517 zł** (koszt wynagrodzenia opiekunki środowiskowej),
- zasiłki celowe i celowe specjalne – **13 014 zł**,
- zasiłki okresowe - **135 391 zł**,
- zasiłki stałe - **198 058 zł**,
- opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej – **158 425zł**,
- utrzymanie ośrodka - **380 377 zł** (wynagrodzenia, zakupy, usługi, energia, podróże, szkolenia itd.)
- piecza zastępcza – **4170 zł**.
- asystent rodziny – **27 458 zł** (z czego **7803 zł** pokryte z dotacji z budżetu wojewody)
- dodatki mieszkaniowe - **12 544 zł**.

Ogółem wykonanie budżetu za rok 2018: **5 210 174 zł** (wykonanie planu - 97%). W 2017 r. 5 153 448 zł.

4. Świadczenia z pomocy społecznej

Łącznie w 2018 roku ze świadczeń z pomocy społecznej skorzystało **136** rodzin (**355** osób w rodzinach) na ogólną liczbę mieszkańców gminy, która wynosi **3309** osób (1681 kobiet, 1628 mężczyzn).

Główne powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej w 2018 r.:

- bezrobocie – 58 rodzin (151 osób)
- niepełnosprawność – 60 (124)
- długotrwała choroba – 61 (143 osoby)
- niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 105 rodziny (313 osób)
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 30 rodzin (145 osób)
- alkoholizm – 36 rodzin (62 osoby).
- ubóstwo – 90 rodzin (197 osób)

Przyczyny udzielonej pomocy mogą wystąpić w danej rodzinie więcej niż raz. Pomoc

udzielana była w formie pieniężnej, rzeczowej oraz w formie usług na podstawie decyzji administracyjnej.

5. Praca socjalna

Podstawowym zadaniem pracowników socjalnych GOPS jest praca socjalna. W terenie pracuje 3 pracowników socjalnych (GOPS spełnia wymóg zatrudnienia przewidziany w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej). Przeprowadzane są wywiady środowiskowe w związku z przyznawanymi świadczeniami z pomocy społecznej i świadczeniami opiekuńczymi a także na zlecenie sądów, zakładów ubezpieczeń społecznych, KRUS-u, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie lub innych instytucji. Wydawane są opinie w sprawach rozwodowych, pozbawienia władzy rodzicielskiej, ustalenia opiekunów prawnych dla osób małoletnich i ubezwłasnowolnionych, wytypowanie kandydatów na rodziców zastępczych. Pracownicy ośrodka podnoszą swoje kwalifikacje biorąc udział w szkoleniach, oraz podwyższają swoje wykształcenie. Pracownicy socjalni w okresie sprawozdawczym zawarli 3 kontrakty socjalne - pisemną umowę z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

W roku 2018 pracę socjalną świadczone dla **136 rodzin** (355 osób w rodzinach), w tym tylko pracę socjalną dla **23 rodzin** (46 osób w rodzinach). W codziennej działalności współpracujemy przede wszystkim z Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem interdyscyplinarnym, Policją, Ośrodkiem Zdrowia, Gminnym Ośrodkiem Kultury oraz szkołami z terenu gminy.

6. Usługi opiekuńcze

Opiekę nad chorymi w domu sprawuje 1 opiekunka środowiskowa zatrudniona na umowę o pracę. W roku 2018 świadczyła usługi w **8 środowiskach** (w 2017 – w 5 środowiskach). Liczba świadczonych usług opiekuńczych wzrasta w porównaniu z latami ubiegłymi. Osoby starsze i obłożnie chore pozostają pozbawione opieki ze strony rodzin i wymagają wsparcia ze strony Gminy. Usługi opiekuńcze (w miejscu zamieszkania osoby wymagającej opieki) pozostają główną alternatywą dla umieszczania osób w domu pomocy społecznej lub innych placówkach całodobowej opieki.

7. Domy Pomocy Społecznej

W roku 2018 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej kierował i pokrywał należność za pobyt w domach pomocy społecznej mieszkańców gminy, którzy z powodu stanu zdrowia wymagają całodobowej opieki. Z pomocy tej korzystały łącznie **7 osób**, a wydatki w tym zakresie wyniosły łącznie **158 426 zł.** (w roku 2017 – 8 osób na kwotę 214 425 zł).

8. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie tut. ośrodek podejmuje działania wdrożenia procedury „Niebieskiej Karty”. Obejmuje ona ogół czynności realizowanych przez przedstawicieli

jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i innych służb pomocowych. W 2018 r. prowadzono **4 procedury** „Niebieskiej Karty” (wszystkie przekazane przez policję). Sprawy dotyczyły rodzin, w których jest 4 dzieci, jednakże same konflikty dotyczyły w większości osób dorosłych. 2 procedury zostały zamknięte z braku zasadności kontynuowania. Cztery razy (raz na trzy miesiące) zebrał się Zespół Interdyscyplinarny celem oceny okresowej sytuacji i udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, jak również osobom które ją stosują.

9. Asystent rodziny

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodzinę, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej przekazuje kwestionariusz wywiadu asystentowi rodziny, który podejmuje pracę z tą rodziną. Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W roku 2018 tut. ośrodek zatrudniał jedną asystentkę rodziny na umowę zlecenie (równoważną etatowi) przez okres 12 miesięcy. Wsparciem objęto łącznie **5 rodzin**, w których znajdowało się łącznie **18 dzieci**.

Koszty zatrudnienia asystenta wyniosły łącznie **27 458 zł** i zostały częściowo pokryte z dotacji Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018” (dotacja w łącznej wysokości **7803 zł**). Wkład własny wyniósł **19 655 zł**.

Instytucje z którymi ośrodek współpracuje na rzecz rodzin:

- Kuratorzy społeczni i zawodowi
- Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze
- Pedagodzy szkolni
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Ośrodek Zdrowia
- Ośrodek kultury
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, sądy, policja
- Sołtysi i rady sołeckie
- Inne gminy i ośrodki pomocy społecznej

10. Świadczenia rodzinne

W zakresie realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych w roku 2018 tut. ośrodek wypłacił następującą liczbę świadczeń:

1. Zasiłki rodzinne – **2 743** świadczeń
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych – **1253** świadczeń w tym z tytułu:
  - urodzenia dziecka – 13

- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 74
  - samotnego wychowywania dziecka – 114
  - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 199
  - rozpoczęcia roku szkolnego – 161
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 237
  - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 455
3. Zasiłki pielęgnacyjne – 1904 świadczenia
  4. Świadczenia pielęgnacyjne – 240
  5. Specjalne zasiłki opiekuńcze – 66
  6. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 32 (w 2016 r. – 44, 2017 r. - 32)
  7. Świadczenia rodzicielskie – 159
  8. Świadczenia rodzinne na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy (w trybie „złotówka za złotówkę”) - 981
  9. Zasiłki dla opiekuna – 60 świadczeń.
  10. Jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł - 1 świadczenie.
- Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych na dzień 31.12.2018 – **274**.
  - Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych – **1 347 381 zł**
  - Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych w trybie „złotówka za złotówkę” – **48 958,51 zł**
  - Łączna kwota wypłaconych zasiłków dla opiekunów – **32 200 zł**.
  - Odzyskane nienależnie pobrane świadczenia - **494,00 zł**
  - Ogółem w roku 2018 do GOPS-u wpłynęło **370 wniosków** dot. ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych i wydano **512 decyzji administracyjnych** dot. ww. świadczeń.

11. Świadczenie wychowawcze (500plus)

W zakresie realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w roku 2018 tut. ośrodek wypłacił świadczenia na łączną kwotę **2 306 601,90 zł**. Koszty obsługi pokryty z dotacji (1,5% dotacji) wyniósł **35740,20 zł**. Łącznie koszt realizacji ustawy wyniósł **2 342 342,10 zł**. Liczba rodzin pobierających świadczenie na dzień 31.12.2018 – **246**. Przyjęto łącznie **307 wniosków** i wydano **321 decyzji administracyjne**.

12. Świadczenia „dobry start”

Rządowy program „Dobry start” został wprowadzony 1 czerwca 2018 roku na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”. Świadczenie „Dobry Start” przysługuje raz w roku (w wys. 300 zł na dziecko) na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24 roku życia. W 2018 r. wypłacono świadczenia dla **434** dzieci na łączną kwotę **130 200 zł**. Koszty obsługi wyniosły **4340 zł** (10 zł na dziecko).

13. Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

GOPS realizuje także zadania dotyczące świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzi postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu wyniosła w

roku 2018 **108 200 zł (285 świadczeń)**. Liczba osób uprawnionych do korzystania z funduszu alimentacyjnego w 2018 roku to **25 (15 rodzin)**. Koszty obsługi świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w całości pochodzą ze środków budżetu państwa.

W 2018 r. prowadzono postępowanie wobec **25** dłużników alimentacyjnych. Postępowanie to obejmuje m.in.: kierowanie wezwań do dłużników, przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych i przyjmowanie oświadczeń majątkowych, przekazywanie komornikowi sądowemu oraz organowi właściwemu wierzyciela informacji mających wpływ na egzekucję świadczeń alimentacyjnych, zobowiązanie dłużników alimentacyjnych do rejestrowania się w urzędzie pracy, kierowanie pism do urzędów pracy dot. aktywizacji zawodowej dłużnika. W przypadku gdy dłużnik uchyla się od płacenia alimentów obowiązkiem ośrodka jest wnioskowanie o zatrzymanie prawa jazdy oraz kierowanie wniosków do prokuratury o ściganie za przestępstwo z art. 209 § 1 kodeksu karnego. W przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy ośrodek przekazuje także informacje o stanie zadłużenia alimentacyjnego poszczególnych dłużników do pięciu biur informacji gospodarczych.

W roku 2018 otrzymano od organu właściwego wierzyciela **12 wniosków** o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, przeprowadzono łącznie **8 wywiadów alimentacyjnych** i odebrano **8 oświadczeń majątkowych** dłużników alimentacyjnych, przekazano do komornika **16 informacji** mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych. Skierowano do urzędów pracy **2 wnioski o aktywizację zawodową dłużników**, wszczęto **4 postępowania** dot. uchylenia się dłużnika od obowiązku alimentacyjnego, wydano **2 decyzje** o uchyleniu się dłużnika od obowiązku alimentacyjnego, złożono **3 wnioski do prokuratury** o ściganie dłużnika alimentacyjnego na podstawie art. 209 KK.

W wyniku działań komorniczych oraz wpłat bezpośrednich od dłużników wyegzekwowana została łączna kwota **45 710,97 zł**. Kwotę **36 063,20 zł** przekazano na dochody budżetu państwa, kwotę **9 647,77 zł** na dochody organu właściwego wierzyciela (tj. gminy Trzebiechów).

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2018 r. wyniósł **971 864 zł**.

W czerwcu 2017 r. zmianie uległ także kodeks karny w związku z czym nałożony został na organ wypłacający świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia rodzinne obowiązek kierowania do prokuratury zawiadomień o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu określonego w art. 209 par. 1 KK, w przypadku gdy dłużnik uchyla się od obowiązku alimentacyjnego. W roku 2018 skierowano łącznie **33** zawiadomienia do prokuratury/policji o popełnieniu przestępstwa niealimentacji.

14. Karta Dużej Rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiechowie realizuje program Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, którego celem jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej, kreowanie jej pozytywnego wizerunku, umacnianie i wspieranie oraz zwiększanie szans rozwojowych i życiowych dzieci wychowujących się w takich rodzinach.

W 2018 r. wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożyło **8 rodzin**. Wydano łącznie **36 kart**. Koszty obsługi wyniosły **111,00 zł** (pokryte z dotacji celowej z budżetu państwa).

15. Inne działania

- Realizacja programu „pomoc państwa w zakresie dożywiania” (łącznie koszt 68 000 zł),
- współpraca z kuratorium oświaty w Gorzowie Wielkopolskim w organizacji wyjazdów wakacyjnych dla dzieci z terenu gminy (w 2018 r. z kolonii skorzystało 15 dzieci).
- Współpraca z bankiem żywności w Gorzowie Wielkopolskim w ramach „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa” finansowanego ze środków europejskich (w 2018 r. skorzystało z pomocy w formie paczek żywnościowych – łącznie skorzystało z programu 500 osób, które spełniały kryteria; rozdysponowano **22 tony** żywności o łącznej wartości **109 000 zł**).
- współpraca ze szkołą w zakresie pracy z dziećmi i rodzinami,
- współpraca z ośrodkiem kultury przy organizacji imprez okolicznościowych.
- współpraca z innymi organizacjami (PCK, OHP itd.).

15. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ocena zasobów pomocy społecznej prowadzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiechowie, dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów Gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

W związku z powyższym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej określa następujące, najważniejsze potrzeby w ww. zakresie:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej,
- poszerzanie działań służących aktywizacji społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej osób marginalizowanych i zagrożonym wykluczeniem społecznym,
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowania dzieci,
- Zwiększenie i zmiana struktury zatrudnienia (inspektor ds. świadczeń rodzinnych, asystent rodziny), poprawienie warunków lokalowych ośrodka.
- Poszerzenie zakresu usług opiekuńczych i wspierania środowiskowego dla osób niepełnosprawnych i starszych.
- Przygotowanie organizacyjne ośrodka do realizacji projektowanych nowych zadań na rok 2019 (nowelizacja przepisów dot. świadczeń wychowawczych).

Krzysztof Marcinek

Kierownik Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Trzebiechowie